

Wrocław, 6 grudnia 2021 roku

WK.WR.40.42.2021.406

**Pan
Wojciech Błoński
Wójt Gminy Długoleka**

**ul. Robotnicza 12
55-095 Długoleka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 16 września do 25 listopada 2021 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Długoleka. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 25 listopada 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracowników Urzędu Gminy, którzy przygotowywali materiały do kontroli i udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Zwiększenie wartości środka trwałego, w ramach wykonanych prac budowlanych polegających na wykonaniu remontu nawierzchni drogi przy ul. Szczęśliwej w miejscowości Pruszwice (rozdz. 60016 § 6050), na koncie 011 „Środki trwałe” ujęto dopiero 1 czerwca 2020 r. (tj. w dniu sporządzenia dowodu księgowego OT nr 24 na kwotę 554.230,37 zł), pomimo iż wszystkie prace związane z realizacją przedmiotowej inwestycji zostały zakończone i odebrane do 12 czerwca 2019 r. (należne Wykonawcom wynagrodzenie zostało zapłacone do 26 czerwca 2019 r.). Przekazanie dokumentu OT do Wydziału Finansów Publicznych blisko rok po wykonaniu remontu było niezgodnie z § 3 ust. 25 Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowiącej załącznik do zarządzenia Wójta nr 328/16 z 1 grudnia 2016 r., z której wynikało, że w zakresie poniesionych wydatków inwestycyjnych z wykonanych umów, w miesiącu, w którym zadanie jest zakończone i potwierdzone protokołem odbioru, jednostka realizująca zadanie, zobowiązana jest przedłożyć do pracownika Wydziału Finansów Publicznych prowadzącego ewidencję analityczną środków trwałych, dokumentację rozliczającą poniesione nakłady inwestycyjne (wraz z OT). Ponadto zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Rozchód środka trwałego - sprzedanej w dniu 24 września 2019 r. nieruchomości gruntowej nr 250/5 AM-3 (obręb Stępin) - został ujęty w ewidencji księgowej konta 011/0 Grunty 7 sierpnia 2020 r. (po stronie Ma), tj. w dniu sporządzenia dokumentu LT nr 31/2020. Sporządzenie dowodu księgowego ponad 10 m-cy od sprzedaży tej nieruchomości spowodowało ujęcie przedmiotowego zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych w innym okresie sprawozdawczym, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Powyższe świadczy o przeprowadzeniu inwentaryzacji w drodze weryfikacji wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. sald kont: 080 „Środki trwałe w budowie” i 011 „Środki trwałe”, niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości (nierzetelnie) ponieważ w jej trakcie nie ustalono rzeczywistego stanu aktywów na koncie 011 oraz 080. Stanowiło to naruszenie:

- przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację gruntów oraz wymienionych w tym przepisie aktywów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
- zapisów § 11 ust. 1, ust. 5 pkt 2 i 7 instrukcji inwentaryzacyjnej, stanowiącej załącznik do zarządzenia Wójta nr 270/2016 z 12 września 2016 r., z którego wynika, że inwentaryzacji metodą weryfikacji przez porównanie z danymi wynikającymi z dokumentów dokonują wyznaczeni pracownicy Wydziału Finansów Publicznych, według stanu na 31 grudnia roku obrotowego. Przeprowadzenie weryfikacji obejmuje w szczególności środki trwałe, które w danym roku nie są inwentaryzowane drogą spisu z natury – sprawdzenie poprawności ujęcia przychodów i rozchodów, porównanie z posiadaną dokumentacją (np. akt własności, umowy zakupu, faktury) oraz środki trwałe w budowie (w tym ulepszenia) – sprawdzenie kompletności zapisów w ewidencji z fakturami wykonawców oraz rozliczeń z faktycznym zaawansowaniem prac.

Gospodarka mieniem

Nie zamieszczono na stronie internetowej Urzędu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę o nr: 88/43 (obręb Kielczów); 78/5 (obręb Łozina); nr 142/4 (obręb Brzezia Łąka). Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), z którego wynika, że organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ten zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu.

Protokół uzgodnień z nabywcą nieruchomości gruntowej nr 330/3 (obręb Długoleś) został podpisany przed wprowadzeniem przedmiotowej nieruchomości do obrotu (tj. przed sporządzeniem i podaniem do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości) oraz w konsekwencji przed upływem terminu określonego w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Z przepisów powołanej ustawy, wynika, że sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność jednostki samorządu terytorialnego tak w trybie przetargowym, jak i bezprzetargowym może nastąpić wyłącznie po wprowadzeniu jej do obrotu, co następuje poprzez umieszczenie nieruchomości w wykazie, o którym mowa w art. 35 powołanej ustawy. Oznacza to, że do chwili sporządzenia wykazu nieruchomość ta pozostaje poza obrotem prawnym i nie jest dostępna dla osób ubiegających się o jej nabycie w drodze bezprzetargowej.

W przypadku sprzedaży powyższej nieruchomości, korzystano z nieaktualnego operatu szacunkowego z dnia 21 października 2016 r. tymczasem wykaz nieruchomości przeznaczonej do zbycia został sporządzony 16 listopada 2017 roku. Stosownie do postanowień art. 156 ust. 3 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników.

W przypadku nieruchomości gruntowych o nr: 178/10 (obręb Raków), 141/6 (obręb Brzezia Łąka) termin zawarcia umowy sprzedaży wyznaczono odpowiednio na dzień: 19 stycznia 2018 r. i 9 września 2020 r., tymczasem zawiadomienia o terminie podpisania aktów notarialnych zostały doręczone nabywcom odpowiednio 3 i 2 dni przed wyznaczonym terminem zawarcia umowy sprzedaży tj. 16 stycznia 2018 r. i 7 września 2020 roku. Stosownie do art. 41 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości i Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - b) przeprowadzania rzetelnej inwentaryzacji w drodze weryfikacji (gruntów oraz środków trwałych w budowie), stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy.
2. Przestrzeganie Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 328/16 Wójta Gminy Długoleka z 1 grudnia 2016 r. w zakresie terminowego przedkładania dokumentacji rozliczającej poniesione nakłady inwestycyjne wraz z OT do pracownika Wydziału Finansów Publicznych przez jednostkę realizującą zadanie, stosownie do § 3 ust. 25 Instrukcji.
3. Przestrzeganie Instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 27/2016 Wójta Gminy Długoleka z 12 września 2016 r. w szczególności w zakresie rzetelnej inwentaryzacji metodą weryfikacji środków trwałych oraz środków trwałych w budowie przez porównanie danych zawartych w

księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentów zgodnie z § 11 ust. 1, ust. 5 pkt 2 i 7 Instrukcji.

4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) publikowania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy,
 - b) przeprowadzania, w przypadku sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym, uzgodnień z potencjalnymi nabywcami po wprowadzeniu nieruchomości do obrotu, tj. po sporządzeniu i podaniu wykazu do publicznej wiadomości, stosownie do art. 35 powołanej ustawy i upływie terminów określonych w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
 - c) zawiadamiania osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości o terminie zawarcia umowy sprzedaży zgodnie art. 41 ust. 1 ustawy,
 - d) wykorzystywania operatu szacunkowego do celu, dla którego został sporządzony przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, stosownie do art. 156 ust. 3 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Maria Szymerowska
Przewodnicząca Rady Gminy Długołęka